

Eesti Vaegkuuljate Liidu arengukava 2019- 2025

Missioon

Eesti Vaegkuuljate Liit (EVL) on avalikes huvides tegutsev juriidiliste isikute vabatahtlik ühendus, kelle missiooniks on kaasa aidata kuulmispuuetega inimeste iseseisvaks toimetulekuks vajalike tingimuste ja sotsiaalse keskkonna loomisele.

Visioon

EVL, koostöös liikmesühingutega, on tugev partner kohalikele omavalitsustele, riigiasutustele ja teistele organisatsioonidele vaegkuuljate probleemide teadvustamisel ning nende lahendamisele kaasaaitamisel. EVL pakub ja vahendab ka ise vaegkuuljatele teenuseid ning nõustab neid vajalike tingimuste ja ühiskonnas hakkamasaamise parendamisel.

Eesti Vaegkuuljate Liidu tegevuse eesmärgid ja ülesanded:

Liidu tegevuse põhieesmärk on olla kuulmispuuetega inimeste abistamise ja nende elukvaliteedi parandamiseks tehtava töö kolmanda sektori üle-eestiline juhtiv koostöö- ning koordinatsiooni organisatsioon. Eesmärgi saavutamiseks teeb Vaegkuuljate Liit koostööd Eesti valitsusorganite ja teiste asutuste ning mittetulundusühingutega.

Liidu ülesanded põhikirja järgi:

1. Osaleda riigi sotsiaalpoliitika väljatöötamises, kuulmispuuetega inimesi puudutavate seaduste ja muude õigusaktide eelnõude, arengukavade ning projektide väljatöötamise algatamises ja elluviimises ning nende tegevuse toetamises.
2. Toetada kuulmispuuetega inimeste vabatahtlikku ja tööalast tegevust.
3. Teadvustada ja selgitada välja kuulmispuudega inimeste ravi-, rehabilitatsiooni-, üld-, kutse ja kõrghariduse-, ümberõppe-, tööhõive- ning iseseisva toimetulekuga seotud probleeme ja aidata kaasa nende lahendamisele.
4. Korraldada koolitust ja teabeüritusi, tellida kuulmispuuetega inimeste tarbeks vajalikke uuringuid ja osaleda nendes.
5. Sõlmida sidemeid ja arendada koostööd Liidu tegevusest huvitatud asutuste, ettevõtjate ja mittetulunduslike ühendustega nii Eestis kui välismaal.
6. Avalikustada vaegkuuljate probleeme, anda välja ja levitada vaegkuulmisalast teavet ja publikatsioone.

Praegune olukord

Eesti Vaegkuuljate Ühing asutati 6. märtsil 1993. aastal. 12. märtsist aastast 2005 kannab nimetust Eesti Vaegkuuljate Liit. Eesti Vaegkuuljate Liitu kuulub 17 liikmesorganisatsiooni:

1. Tallinna-ja Harjumaa Vaegkuuljate Ühing
2. Hiiumaa Vaegkuuljate Ühing
3. Jõgeva Vaegkuuljate Ühing
4. Jõhvi Vaegkuuljate Ühing
5. Järvamaa Vaegkuuljate Ühing
6. Läänemaa Vaegkuuljate Ühing
7. Lääne-Virumaa Vaegkuuljate Ühing
8. Nõmme Vaegkuuljate Selts
9. Põlva Vaegkuuljate Ühing
10. Pärnumaa Vaegkuuljate Ühing
11. Raplamaa Vaegkuuljate Ühing
12. Saaremaa Vaegkuuljate Ühing
13. Tartumaa Vaegkuuljate Ühing
14. Valga Vaegkuuljate Ühing
15. Viljandi Vaegkuuljate Ühing
16. Võrumaa Vaegkuuljate Ühing
17. Eesti Tinnituse-ja Meniere'i Ühing

Sotsiaalkindlustusamet väljastab riikliku toetusega 6700 kuuldeaparaati aastas, kokku 6000 vaegkuuljat saavad abi (2018 aasta näitel). Nendest 4720 on vanaduspensionieas, 994 tööelised ning 293 on lapsed. Kuulmislangusega inimesi on meedikute sõnul kuni 20 % elanikkonnast. Eestis peaks see suurusjärg olema 200 000 inimest. Kuulmispuue on aga ametlikult tuvastatud vähestel. Sotsiaalkindlustusameti järgi on kuulmispuue tuvastatud liitpuude osana (28.02.2019 seisuga):

	Keskmine	Raske	Sügav	Kokku
Lapsed	33	139	28	200
Tööelised	774	1117	562	2453
Pensioniealised	847	2354	453	3654
Kokku	1654	3610	1043	6307

28.02.2019 seisuga kuulmispuudega inimesed:

	Keskmine puue	Raske puue	Sügav puue	Kokku
Lapsed	107	137	3	247
Tööelised	1002	252	13	1267

Vanaduspensionärid	439	147	2	588
Kokku	1548	536	18	2102

Kuulmispuudega inimestele on vajalik informatsioon kättesaadav EVL kodulehel internetis www.vaegkuuljad.ee

Vaegkuuljate organisatsioonide tegevuse ja kuulmisprobleemide teadvustamine avalikkusele võiks olla suurem. Tegevus liikmetega toimub põhiliselt linnades ja suuremates keskustes. Vähe on venekeelsele elanikkonnale kuulmisabialast informatsiooni.

Alates 2010. aastast osutab Eesti Vaegkuuljate Liit rehabilitatsiooniteenuseid, osutame teenuseid nii töötukassa kui ka sotsiaalkindlustusameti klientidele.

EVL strateegilised tegevusvaldkonnad aastatel 2019- 2025

1. Eesti Vaegkuuljate Liidu ja liikmesorganisatsioonide arendustegevus

- 1.1 Osalemine seadusandluse väljatöötamisel, töögruppides osalemine-abivahendite komisjonis, tööhõive-, täiendkoolituse, teenuste jms seotud töögrupid, ettepanekute tegemine. Osalemine Ligipääsetavuse Nõukogu töös.
- 1.2 Ekspertarvamuse edastamine- osalemine ekspertgruppides kuulmispuudega inimeste spetsialistina.
- 1.3 Erinevate organisatsioonisisised tööühikute koosolekud. Tööühikud on kuulmisbussi, VDNRI, kodulehe, ligipääsetavuse, kõne-tekstiks tõlke, rehabilitatsiooni ja erinevate üritustega seoses eraldi toimivad aktivistide grupid.
- 1.4 Liikmesorganisatsioonide jätkusuutliku tegevuse toetamine. Ühingu juhtide, uute juhatuse liikmete ja kuulmisnõustajate koolitamine
- 1.5 Üldiste ja maakondlike infopäevade korraldamine. Teemadeks kuulmislangus- kuidas see avaldub, milline peaks olema ligipääsetavus avalikule inforuumile, millised on kuulmisabivahendid, tinnitus, Meniere`haigus jm.
- 1.6 Üleriikliku kuulmispäeva tähistamine 3.märtsil.
- 1.7 Kõne- ja kuulmisnõustajate (supervisioon) rehabilitatsioonispetsialistidele ja kogemusnõustajatele
- 1.8 Arvutite kasutamise võimaluste suurendamine liikmesühingutes, suhtlemine e-kanalite kaudu, juhendamine dokumentatsiooni täitmisel ja korraldamisel.

- 1.9 Liikmete arvu ja nende aktiivsuse suurendamine. 2025. aasta lõpuks saada liikmete üldarvuks 1500 liiget.
- 1.10 Tegevustoetuste jagamine ühingute juubelite puhul.
- 1.11 Kultuuri-spordiürituste korraldamine- vähemalt 1 üritust,
- 1.12 Kuulmispuudega inimeste aktiviseerimine võimalike soodustuste kaudu, mida pakuvad kultuuri- ja spordiasutused.
- 1.13 Kõku tantsutrupi ja pillimängu töötoad ja esinemised.

2. Teenuste arendamine ja ligipääsetavus

- 2.1 Sotsiaalteenuste arendamine, kuulmisnõustamisteenus, kirjutustõlketeenus, rehabilitatsiooniteenus, kõne-tekstiks teenus
- 2.2 Kuulmisbussi käivitamine üle-Eestilisena. Kogutakse annetusi Uno Taimla fondi.
- 2.3 Kord nädalas EVL kontoris, Toompuiestee 10, kuulmispuudega inimeste ja nende lähedaste vastuvõtt ja nõustamine (kuulmisnõustamine).
- 2.4 Kuulmisnõustamise, kogemusnõustamise ja rehabilitatsiooniteenuse arendamiseks soetada näidisabivahendite komplektid.
- 2.5 Kirjutustõlketeenuse juurutamine nii olmesituatsioonides kui ka suurematel koosviibimistel (seminarid, koolitused, konverentsid).
- 2.6 Rehabilitatsiooniteenuse arendamine, meeskonna koolitamine, teenuse laiem tutvustamine, kvaliteedi jälgimine.
- 2.7 Kogemusnõustajate täiendkoolitamine, teenuse laiem tutvustamine, kvaliteedi jälgimine.
- 2.8 Aidata kaasa subtiitrite kättesaadavusele nii Eesti filmide, saadete, teatrietenduste kui ka veebilehtede olevate videote puhul.
- 2.9 Induktsioonsilmuste asukohtade kaardistamine, uute võimaluste loomine läbi silmusvõimendussüsteemide paigaldamise, info kodulehele.
- 2.10 Tehniliste kuulmisabivahendite abivahendite kasutamise planeerimise, seadistamise ja kasutamise koolitamine.
- 2.11 Valitakse „Selge kõneleja“ ERR Raadio, TV diktorite ja teatrinäitlejate seast.

3. Informatsiooni kättesaadavuse parandamine

- 3.1 Koostada ja levitada kuulmisalase informatsiooni tutvustamiseks ja levitamiseks ajakirja Meie Auris, tiraažiga vähemalt 200 eksemplari, võimalusel 2-3 korda aastas.

- 3.2 Venekeelse infolehe väljaandmine võimalusel 1-2 korda aastas tiraažiga 200 eksemplari.
- 3.3 Veebilehe hooldamine, täiendamine. Venekeelse ja inglisekeelse info täiendamine. Kodulehel nõuandenurk „Küsi nõu!“.
- 3.4 Infovoldikute ja teatmike uuendamine.
- 3.5 Avaldada meediaväljaannetes artikleid kuulmisalastel teemadel.
- 3.6 Info kättesaadavuse parandamiseks teha selgitustööd, et raadios ja teles ei edastataks infot taustamuusikaga samaaegselt.
- 3.7 Teavitustegevus müra, sh kõrvaklappidest kostuva muusika kahjulikkusest.

4. Koostöö organisatsioonid

- 4.1 EPI Koda, ja EPI Fond, Eesti Rehabilitatsiooniasutuste Liit.
- 4.2 Kuulmiskeskused (kuulmisrehabilitatsioonialased konsultatsioonid, nõupidamised, teabeüritused jm).
- 4.3 Kohalikud omavalitsused ja riigiasutused (kuulmisabi- ja teenuste rahastamine).
- 4.4 Tervishoiuasutused (eelkõige haiglate ja polikliinikute kõrvaarstid, aga ka muu personal).
- 4.5 Kuulmispuuetega inimeste organisatsioonide ümarlaua liikmed.
- 4.6 Ligipääsetavuse Nõukogu liikmed.
- 4.7 Rahvusvahelised vaegkuuljate organisatsioonid, eelkõige IFHOH ja EFHOH ning VDNR.

5. Finants-majandustegevus

- 5.1 Finantstulude suurendamine Liidu põhikirjaliseks tegevuseks koostada projekte ja esitada rahataotlusi prioriteetsemate probleemide lahendamiseks ja ürituste läbiviimiseks.
- 5.2 Osalemine Euroopa Liidu, Kodanikuühiskonna Sihtkapitali KÜSK, HMN ja teistel projektikonkurssidel.